

KAS ANTRAI MOTERIAI – SUTRIKUSI KOJŲ VENINĖ KRAUJOTAKA

Irena Pivorūnienė

Pavasarij labiau susirūpiname savo išvaizda. Juk po žiemos, nusimetus šiltus rūbus, norisi atrodyti kuo gražiau. Dažnai tam trukdo nemaloni ir pavojinga liga – kojų venų varikozė, dar vadinama kojų venų išsiplėtimu. Kokia tai liga ir kokios šiandien yra ligos gydymo galimybės? Šiuos klausimus Lietuvos ryto TV laida „Sveikatos kodas“ uždavė medicinos mokslų daktarui GK klinikos gydytojui kraujagyslių chirurgui Rolandui Dagilaičiui.

Kas yra kojų venų varikozė?

Venų varikozė – tai poodinių venų išsiplėtimas, atsirandantis dėl jų vožtuvų nesandarumo ir venos sienelės raumėninio-elastinio silpnumo.

Ar tai paplitusi liga?

Vokietijoje ir Anglijoje atlikti tyrimai rodo, kad lėtinių venų nepakankamumu (LVN) serga 15 proc. suaugusių žmonių, vyresnių nei 18 metų. Duomenys rodo, kad kas antrai moteriai ir kas ketvirtam vyrui nustatoma sutrikusi veninė kraujotaka. Beveik visada – tai kojų veninės kraujotakos nepakankamumas. Du kartus gimdžiusioms moterims kojų venų ligos būna dvigubai dažniau nei negimdžiusioms. Kuo žmogus vyresnis, tuo dažnesni kojų veninės kraujotakos sutrikimai. Tyrimai taip pat parodė, kad 13 proc. žmonių, sergančių LVN, liga yra įsisenėjusi. Lietuvoje sergančių LVN yra apie 500 000.

Kaip pasireiškia ši liga?

Žmogus jaučia apsunkusias, pavargusias, ypač vakare, kojas. Stovėdamas greitai pavargsta, jaučia kojų skausmą, deginimą ar mėšlungį. Be to, matomas paviršinių kojų venų vingiuotas išsiplėtimas ar net mazgai. Vėlesnėse ligos stadijose kojos patinsta, atsiranda rudos pigmentinės dėmės, odos atrofija, poodžio sklerozė – sukietėjimas (lipodermatosklerozė). Ligai progresavus, atsiveria trofinės opos, kartais su paviršine infekcija, kurių gydymas iš tiesų yra labai sudėtingas.

Kaip ši liga gydoma?

Gydymo metodai gali būti konservatyvūs ir radikalūs. Konservatyvūs gydymo metodas – tai kompresinė terapija, skleroterapija ir medikamentinis gydymas. Radikalus arba chirurginis gydymo metodas yra pats efektyviausias. Pats moderniausias gydymo metodas šiandien yra lazerinis kojų venų varikozės gydymas.

Minėjote, jog lazerinis venų varikozės gydymas yra pats moderniausias, tačiau ar pažengusi liga gali būti gydoma lazeriu?

Lazeriu galima gydyti bet kurio laipsnio LVN (nuo pavieniu kapiliarų iki opos). Visuomenėje vyraujanti nuomonė, kad lazeriu galima sėkmingai gydyti tik smulkias kraujagysles, yra klaidinga. Pasitelkus naujausius lazerius jau galima sėkmingai gydyti ir stambias, iki 2 cm diametro, venas.

Kaip yra atliekama ši kojų venų gydymo operacija?

Tai – šiuolaikinis gydymo metodas, kai lazeriu suardomos ir sunaikinamos venų sienelės. Operacijos metu adatos dūriu į nevisavertę pažeistą veną įkišamas šviesolaidis. Kontroluojant ultragarsu, aplink veną suleidžiamas atšaldytas nusklausinamasis skystis, sudaroma „anestetiko pagalvė“, kuri saugo aplinkinius audinius nuo terminio poveikio. Lėtai traukiant

šviesolaidį, vena suardoma ir užakinama. Vėliau suardyta vena rezorbuojasi.

Kuo ši operacija skiriasi nuo įprastinės?

Lazerinė operacija atliekama su vietiniu nuskausminimu, nėra ištraukiami poodinių venų kamienai, nepažeidžiami aplinkiniai audiniai – sumažėja pooperacinio skausmo tikimybė, minimalios kraujosrūvos. Pacientui nereikia gulėti ligoninėje ir jis iš karto po operacijos išvyksta iš dienos stacionaro ir netgi tą pačią dieną gali atlikti lengvus darbus. Taigi lygindami gydymą lazeriu su įprastine operacija mes stebime puikų klinikinį ir kosmetinį efektą, nes nėra nei pjūvių, nei siūlių, nei randų, operaciją galima atlikti ambulatoriškai, nereikia specialaus paciento priešoperacinio paruošimo, prieš operaciją tereikia pašalinti kojų plaukus, pacientas beveik nejaučia skausmo.

Kiek laiko trunka ši operacija?

Esu atlikęs apie 600 operacijų. Trumpiausia mano atlikta operacija truko 25 minutes, ilgiausia 1,5 val. Tai priklauso nuo išsiplėtusių venų skaičiaus.

Kokia šios operacijos kaina?

GK klinika yra sudariusi sutartį su Valstybine ligonii kasa, todėl šios ligos gydymas lazeriu yra kompensuojamas kaip standartinė kojų venų operacija.

Ko palinkėtumėte mūsų skaitytojams?

Kojų venų nepakankamumas yra liga, o kiekvieną ligą reikia gydyti. Kuo anksčiau susirūpinsite savo sveikata, tuo anksesnėje ligos stadijoje pradėsite gydymą, tuo geresnis bus rezultatas. Linkėčiau kiekvienam skaitytojui daugiau dėmesio skirti sau.